

Efteråret

nr. 2. 2007, 12. årgang

GVF-Avisen

www.fedet-risskov.dk

GRUNDTVJERS FORENINGEN
VEILBY FED

Fælles vedligehold af GVF's område?

På sidste års generalforsamling blev der fremsat et ønske om, at GVF undersøgte mulighederne for en fælles indsats omkring renholdelse og snerydning i hele vores område.

De udløsende problemer er lette at få øje på, hvis man bevæger sig i områderne omkring Grenåbanens stoppested ved Vestre Strandalle og ved udgangene til Grenåvej. Det flyder med affald fra specielt Strandskolens elevers besøg på tankstationen og McDonalds til stor gene for beboerne der. Særlig grelt er det, at de opstillede affaldsbeholdere næsten systematisk bliver væltet ud på stier og veje - forstå det hvem der kan.

Samtidig synes det indlysende, at man burde kunne opnå en rationaliseringsgevinst ved at lade eet firma stå for al snerydningen på de private veje i vort område, frem for som nu, hvor hver vej løser sit eget behov individuelt.

Sammen med en lokal entreprenør har GVF gennemgået problemstillingen og foretaget besigtigelse af problemernes omfang. Det er svært at foretage en fornuftig afgrænsning af, hvad der burde være alm. offentligt vedligehold og hvad der er ejernes eget ansvar, men skal hele området til enhver tid fremstå velholdt og fremkommeligt i snevejr, vil den samlede regning blive meget høj.

Idet det var entreprenørens ønske, at GVF stod for det samlede faktureringsansvar, har vi vurderet, at det er en opgave, som bestyrelsen ikke i det nuværende regi tør binde an med hvor fornuftigt det end kunne være.

Asker Bentsen

Århus historie - nu også i Risskov!

Politikerne i Århus jubler!

Nu er det lykkedes at få Staten til at betale stort set hele udgiften til en bro på Grenåvej henover jernbanen. Hermed er en 30 år gammel sag løst.

GVF er imod og har forsøgt at påvirke den politiske proces gennem henvendelser til Trafikministeren.

Og hvorfor så det?

Vi mener, at der er tale om en fejlinvestering I NÆSTEN 100 MIO. KLASSEN, idet vejbroen kolliderer med nogle meget mere visionære planer, som de selv samme politikere har sat i søen: Letbanen og bebyggelsen af de bynære havnearealer.

Få år efter at broen står færdig i 2009/2010, vil den første del af letbanen være den naturlige sidste del af Grenåbanen ind til byens centrum.

Får man ikke en sådan løsning, vil der blive kaos ved Grenåbanens forløb langs Kystvejen, både når byggerierne begynder og når de efterfølgende skal beboes.

Kaos får vi også med garanti, når selve vejbroen skal opføres, da Grenåvej stadig er provinsens mest trafikerede vej og broen løser heller ikke banens overkørselsproblemer på Vester Strandalle og Ndr. Strandvej.

Men vi har jo set det før med "hovsa" - broen i banegraven i forbindelse med bygningen af Bruhns Galleri - nu er det bare i Risskov, vi skal se spild af skattekroner, fordi planlægningen er ugenomtænkt.

Asker Bentsen

Indlandsis til whiskysjusserne!

Indlandsisen i Grønland smelter hurtigere end videnskaben hidtil har troet - det viser helt nye forskningsresultater fra Danmarks Tekniske Universitet. Det går 4 gange så hurtigt som for 10 år siden!

Fortsætter det med samme hastighed vil vandstanden i verdenshavene stige med ca. 60 cm i løbet af dette århundrede!

GVF's udsendte medarbejder forsøgte i september at bremse denne foruroligende udvikling ved at fjerne Ilulissat-isen i forbindelse med whiskyudvikling. Det lykkedes ikke i første omgang!

Derfor er det nødvendigt at tænke i sikre løsninger hvad angår kystbeskyttelse, herunder digevedligeholdelse. Som bekendt pågår der et udvalgsar-

bejde i vort område med det formål, at få etableret et digelag. Det er GVF's håb at et sådant lag vil kunne etableres og forvalte vort fælles kystbeskyttelses-anlæg på en sikker måde.

Foruden det vand, der måtte komme op fra havet, må vi også se i øjnene, at der kommer mere vand ned fra himlen end vi har været vant til.

Klimaændringerne har allerede medført både oversvømmelser og tørke, så skader på kældre og fundamenter i udsatte områder må imødeses. Det kan både være fugtskader og sætningsskader f.eks. ved udtørring af særlige jordarter under visse fundamenter.

Kloakkernes dimensioner er beregnet ud fra tidligere kendte og sædvanligt forekommende regnskyl.

Nye kloakker beregnes i dag i Århus Kommune for en ekstra vandmængde på 20% alene p.g.a. klimaændringer, så man tager det altså alvorligt selv om nogle vil påstå, at det blot er almindeligt forekommende variationer i klimaet vi ser.

I store dele af GVF's område skal man nedsive regnvand på egen grund. Det er derfor en god idé at sikre sig, at

man har "styr på sit eget vand", at ledninger og faskiner er store nok, og at de er vedligeholdte.

Tilbage til det vand der kommer op fra havet. Det kan komme over/igennem digerne (men det er jo så det man prøver at undgå gennem digelaget), men det kan også komme op gennem de udløbsrør, som de enkelte veje på vandsiden har nede i strandkanten.

Saltvand i kælderen kan blive resultatet (er man i tvivl i regnvejr kan man blot smage på vandet i kælder-poolen!). Her må man ty til pumpeløsninger og/eller forskellige tæthedsforanstaltninger - det kræver i hvert enkelt tilfælde en professionel rådgivning.

Henning Møller

Vor dejlige strand - hofderne vil Århus Kommune desværre ikke reparere!

Julekortet 2007 fra Riis Skov

Riis Skov og Aarhus

Det er primært Havnen og Skoven - Riis Skov - som tilsammen skabte grundlaget for vækst, udvikling og velstand i søfartsbyen AROS, der blev anlagt ved aens udmunding i vikingetiden omkring år 800 og senere blev til AARHUS.

Riis Skov'en kunne jo producere og levere solidt egetømmer til AROS's bolværker og til træskibsværfterne, der var placeret ved Havnen og op langs aen.

Men, Aarhus bliver også bispesæde, og de som oftest lidt grådige og bjergsomme katolske biskopper tilkæmpede sig efterhånden lidt for stor magt og sad på mange gårde i området samt på græsningsarealer til kannikkernes kvæg, inklusive Vejlbj - Fedet.

Det gav naturligvis stærke, lokale spændinger, som i 1412 bliver håndteret af selveste Dronning Margrete I, der red markskel for Aarhus By "og sikrede derved

Borgerne besiddelsen af Riis Skov", som der står på "Dronningestenen", rejst som et minde på skrænten ud mod havet, og den regnes for Riis Skovs "Dåbsattest".

Under Englandskrigene 1801-1814, som må anses for én af Danmarkshistoriens største udenrigspolitiske bommerter, havde den danske konge, Frederik den Sjette, valgt side og desværre tilsluttet sig Napoleon's sejrige, franske militær. Det medførte omfattende katastrofer: Bombardementet af Hovedstaden, tabet af vor store, stærke flåde, statsbankerotten og afståelsen af Norge.

For at hjælpe danskerne sendte Napoleon i 1808 en større styrke spanske lejetropper til landet, hvoraf ca. 2000 soldater medbringende kvinder, børn og heste blev indkvarteret i Aarhus. Myten, som endnu lever i bedste velgående, vil vide, at de spanske tropper slog lejr i Riis Skov, samt at deres ophold her med deres fremmedartede, krydrede madvaner efterlod de lugt, som er oprindelsen til de Ramsløg-skove, som især i blom-

stringstiden først på sommeren skaber den karakteristiske, kraftige lugt, som fornøjer mange Riisskov-borgere, mens andre rynker på næsen.

Men, der er ikke hold i historien. I virkeligheden blev de spanske soldater og deres heste indkvarteret ved Mindet, hvor der blev opført en bygning til heste og folk, der hvor rutebilstationen ligger i dag. I slutningen af året 1808 forsvandt spanierne igen fra Aarhus. Vejstrækningen ud mod Strandvejen har siden heddet "Spanien".

I tidens løb har Riis Skov, sammen med de andre skove, været et yndet udflugtsmål. I over 50 år sejlede dampskovbådene fra Aarhus Havn, og i 1905 skabtes "Dampskibsselskabet Riis Skov", der anskaffede en lille damper "Riis Skov" på 33,4 bruttoregister tons. Der var 8-10 anløb om dagen af landgangsbroen neden for "Salonen", der er afløst af den nuværende, atmosfærefyldte "Sjette Frederiks Kro" opført i 1826 i Frederik 6.'s regeringstid. Så noget godt skete der alligevel under Frederik 6.

Poul Stenbøg

Julekort 2007

Årets julekort kjøbes igen i år i Djurslands Bank.

Du får 15 kort + kuverter for kr. 100,-

Af Lokalhistoriker
Arne Christiansen

Granatkardæsker - står der på maleriet i dets nederste venstre hjørne.

Granatkardæsker er et stort projektil til en kanon.

Billedet så jeg første gang som en gråtonet illustration i en bog af P.E. Niemann. Bogens titel var "FELT ARTILLERIE I AARHUS 1881-1969", (1981 - et jubilæumsskrift).

Billedet i bogen er fulgt på vej af den efterfølgende forklaring, som også er anført på selve maleriet: SKARPSKYDNING PÅ EGAA FED. AUGUST 1887. Kunstnerens signatur er R. CHR., som står for Rasmus Christiansen.

Min interesse blev omgående fanget, for som lokalhistoriker er et maleri med topografisk observans et fund. Jeg greb telefonen og ihærdigt ringede jeg rundt til kommandoer, artilleriforlægninger, Kastellet i København o.s.v., og da jeg omsider fik oplyst, at det (1994 tror jeg nok) befandt sig på Skive kaserne, opnåede jeg efterfølgende tilladelse til at troppe op med et fotografiapparat. Det var en menig, som fra kasernevagten eskorterede mig ind i området og til bygningen hvor det befandt sig. Jeg fik at vide, at netop dette billede var mirakuløst reddet fra en brand på stedet for nylig.

Jeg tog en del fotos af det - billedet inden for den forgyldte ramme fyldte næppe mere end et ark A4. På grund af lysforholdene måtte jeg eksperimentere lidt med kameravinkler (det var før digitalkameraets tid), og da jeg en time senere var på vej hjem, var jeg stolt over min ihærdighed - måtte også bare erkende, at jeg ikke lige fik billedet foræret til lokalarkivet, men et par år senere, da Skive kaserne skulle nedlægges, modtog jeg et pænt brev med oplysning om, at maleriet nu befandt sig i officersmessen på Varde kaserne.

Nu til selve billedet, som i mellemtiden er scannet ind digitalt, og jeg fik derfor rettet op på det skævvinklede perspektiv.

Det er et formeret artilleribatteri med hjemsted i Århus, som er draget ud på Fedet for at øve i skarpskydning. Krudtrøgen bølger rundt over terrænet - der bliver rigtig gået til den.

Vi ser det flade Fed, og læg mærke til at sommerhusene slet ikke er kommet ud endnu - det første af slagens ses tidligst o.1907. Nok var der husmandsteder, men de er uden for billedet til højre. Derimod ses Riis Skov længst væk, og "Krattet" foran som dengang

var med træ- og buskbevoksning eksisterede helt frem til Fortevej. Inde i krattet ses de gule bygninger af "Daareanstalten" - som i dag hedder "Psykiatrisk Hospital". Det har for øvrigt i tidens løb fra 1850 båret mange navne. Billedet viser også Vejlbjakkens noget dramatiske stigning.

HAR DU TID OG LYST.....

....er det måske lige DIG Grundejerforeningen har brug for.

Vi leder efter en afløser til vores bestyrer af medlemskartoteket, Hans Andersen (æresmedlem af GVFI!). Han vil efter mange år gerne overlade jobbet til nye kræfter.

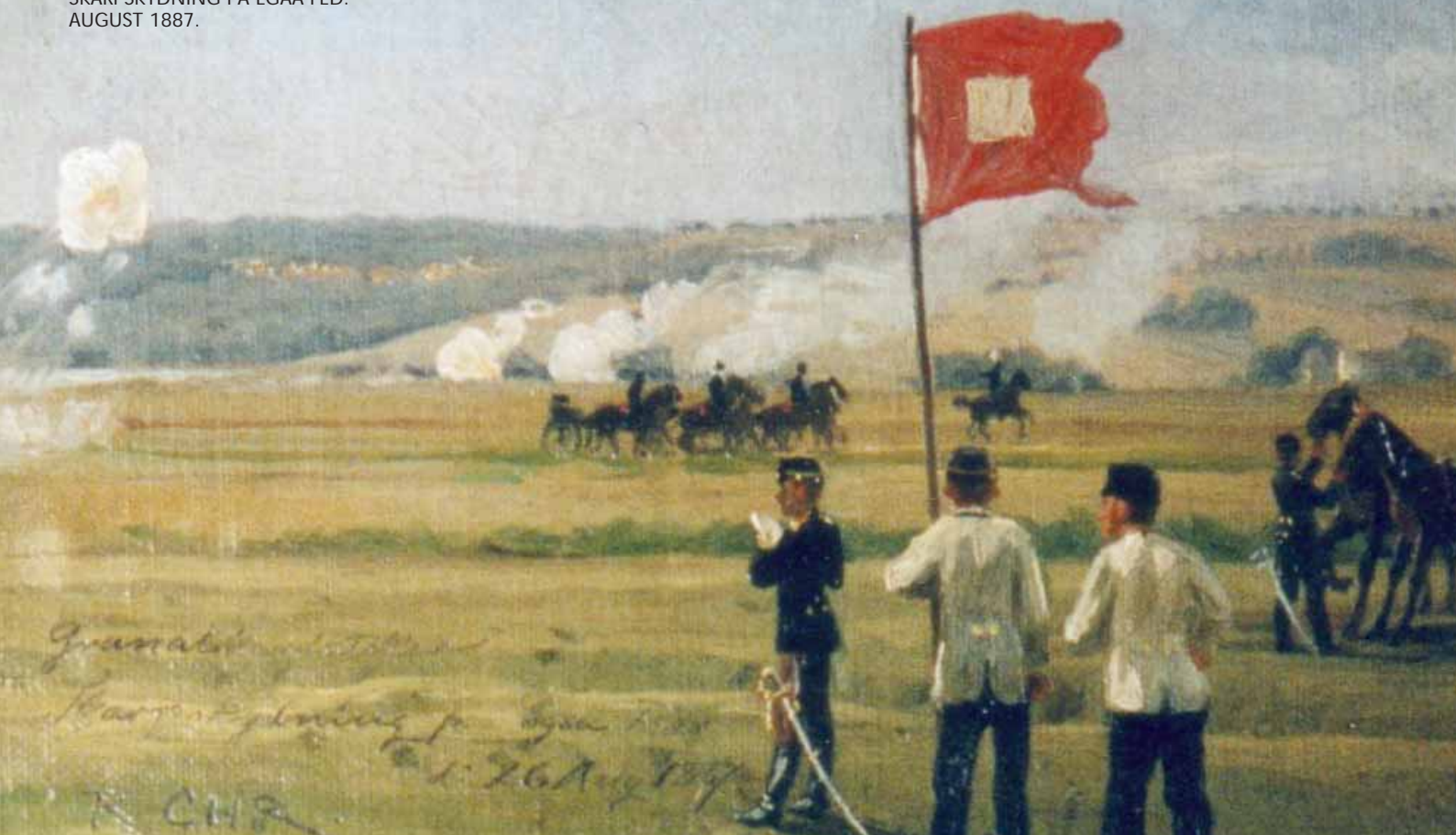
Er du EDB-kyndig efterløner eller pensionist, har du overblik, er du stabil og har du lyst til at tage over efter Hans, så kontakt en fra bestyrelsen.

Jobbet består i at registrere tilgang og afgang af medlemmer (i samarbejde med kasseren) og udskrivning af girokort til enkeltmedlemmer og vejforeninger.

GRANATKARDÆSKER

MALERI FRA 1887
AF RASMUS CHRISTIANSEN.
PÅ BILLEDET ER ANFØRT:
SKARPSKYDNING PÅ EGAA FED.
AUGUST 1887.

VELKOMMEN TIL NYE MEDLEMMER

Har du lyst til at blive medlem af Grundejerforeningen Vejlbj Fed - i daglig tale GVF har du her 2 muligheder for tilmelding.

Udfyld kuponen her fra bagsiden eller tilmeld dig på e-mail.

Prisen er kr. 80 pr. år for en husstand eller kr. 60 gennem din vejforening.

GVF dækker området fra vandet til banen, Grenåvej, Brovej og Egåen i bredden og fra Badevej til Åkrogen i længden.

Næsten alle husstande i området er medlemmer, og vi er med ca. 1.450 medlemmer formentlig landets største. Gennem Jeres medlemsskab giver I GVF den nødvendige styrke til at have indflydelse på udviklingen i vort nærområde.

Den årlige generalforsamling finder sted i sidste halvdel af marts, hvor vi meget gerne vil byde nye medlemmer velkommen.

Undertegnede tilmelder sig Grundejerforeningen Vejlbj Fed

Navn: _____

Adresse: _____

Send kuponen til
Asker Bentsen - Strandvænget 4 - 8240 Risskov

E-mail tilmelding til
ab@prinfo.dk

BESTYRELSEN

Mona Krog, Formand
Strandbyvej 13, 8240 Risskov
Tlf. 8694 9424
Mail: m.krog@webspeed.dk

Vibeke Dahl, næstformand
Humlevej 24, 8240 Risskov
Tlf. 8617 3750
Mail: vibeke-dahl@oncable.dk

Henning Møller
Ahornvej 3, 8240 Risskov
Tlf. 8618 8031
Mail: hmoel@tiscali.dk

Lene Kok, sekretær
Syrenvej 5, 8240 Risskov
Tlf.: 8617 3242
Mail: syrenvej5@get2net.dk

Asker Bentsen, kasserer
Strandvænget 4, 8240 Risskov
Tlf.: 8617 8182
Mail: ab@prinfo.dk

Grundejerforeningens hjemmeside:
www.fedet-risskov.dk

***Bladets forside er malet af
Poul Stenbøg, Risskov.***